

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.250

Letna naročnina L. 2.500

Letna inozemstvo L. 3.500

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XX. - Štev. 29 (1009)

Gorica - četrtek, 18. julija 1968 - Trst

Posamezna številka L 50

Bodočnost komunizma

Četudi komunizem ni to, kar hoče o njem natvezti levičarska propaganda, je vendar pojav, ki zasluži vprašanje, kakšna bo njegova prihodnost.

Stvarnost najprvo pove, da komunizem nima ničesar nadnaravnega na sebi, saj življenje onkraj groba sploh zanika, svojo usodo pa veže na proizvodjalne sile, na nekaj, kar tiči le v prirodi. Kdor bi torej hotel govoriti o prihodnosti komunizma s stališča njegovih pristašev, bi moral vprašati proizvodjalne sile, kaj bo v bodočnosti z njimi. Odgovor pa bo kvečjemu megle, kajti proizvodjalne sile so že same po sebi čudna domislica komunistične filozofije, ki se izogiba vsaki jasni definiciji. Če pustimo komunistično stališče ob strani, lahko rečemo samo to, da je komunizem neke vrste svetovni nazor, niti ne originalen, ampak zmes nekaterih drugih svetovnih nazorov, ki jih že davno poznamo. Vsi ti nazori so nastali, so doživeli svoje zmagoslavje, potem pa utonili v zgodovini.

Ako odstranimo od komunizma vse dodatke iz drugih svetovnih nazorov, ostane od njega bore malo in samo to bo imelo svoj pomen v prihodnosti, ne bo pa ustvarilo nove dobe v človeški zgodovini. Komunizem ne bo nikoli mogel pustiti za seboj takih vrednot, kot jih ustvarjajo za seboj razna verstva. Zato čaka komunizem kot filozofski sistem borna prihodnost. Komunizem je dalje političen pojav. Na tem področju je bolj izklesan kot njegova filozofija. Temelji na načelu totalne diktature, na delavskem razredu kot nosilcu diktature, na kolektivnem gospodarskem sistemu, na zgodovinskem materializmu, na družbeni lastnini proizvodjalnih sredstev, na premoči družbe nad človekom in seveda na komunistični stranki kot vodilnici delovnih ljudi.

TUDI KOMUNIZEM SE BO PREZIVEL

Ta diktatura ima nekaj originalnih potez, toda je vendarle diktatura prikrojena komunistični zamisli o človeški družbi. Kot diktatura je sad človeškega uma in človeškega odločanja. V tem pogledu je komunistična diktatura podobna vsem drugim. Kot plod človeškega snovanja pa nosi pečat minljivosti. Zgodovina ne pozna nobene diktature, ki bi si lastila pravico do večnosti. Te pravice si ne lasti v teoriji niti komunizem, kajti ne trdi, da bi bil še neobhodno potreben potem, ko bo človeški rod dozorel za komunistično družbo. Komunizem je torej prehodni politični pojav, je diktatura, ki bo doživela tako usodo kot vse druge diktature, kar jih pozna zgodovina. Kdaj, to je pa že stvar ugibanja.

Ljudje se pa ne počakani, radi bi videli, da bi bilo komunizma čimprej konec. Zato iščejo razloge za svoje upanje in pri tem pridejo njihove misli nehotne na usodo nacizma in fašizma. Mislijo, da je tudi komunizmu odmerjeno v zgodovini le nekaj desetletij, kot je to doletelo Hitlerja in Mussolinija.

Tako domnevanje in sklepanje se nam zdi preveč optimistično. Nacizem in fašizem sta bila tako nerodna, da sta se zapletla v svetovno vojno. Ako se ne bi, bi verjetno še danes gospodarila in bila celo močnejša kot leta 1939. Sedaj nove svetovne vojne nihče resno ne pričakuje in tudi nihče nima veselja do nje, niti oboje komunistični veselili.

Treba je dalje upoštevati, da živimo v dobi medcelinskih raket in atomskega ter vodikovega streliva. Washington, Moskva in Peking lahko veliko govorijo o atomskem vojskovanju, resno pa nanj ne mislijo in bodo zmeraj manj. Da bodo zmeraj manj, je sicer precej drzna trditve, pa vendar upoštevanja vredna. Pomisliti je treba namreč tole: Amerika ne bo svolega miru in blagostanja žrtvovala komunističnim raketi bombam, pa tudi Rusija ne kaže podobnega veselja. Dokaz smo dočakali lani v juniju. Komaj se je začela krajevna vojna med Izraelom in njegovimi sosedi, takoj sta bili v telefonski zvezi Johnson in Kosigin ter drug drugemu povedala, da ta vojna ne sme biti povod za

svetovno. Tako se bo zgodilo tudi vsakokrat v bodočnosti, kadar bomo na začetku lokalnih vojn. Kaj pa Kitajska? Kitajski komunizem vre. Kaj se bo izcimilo iz tega, ne vemo. Zdi se nam pa, da vsak Maov naslednik, naj pripada tej ali oni kitajski komunistični frakciji, ne bo manj previden kot je Mao. Mao sicer grmi, toda nihče njegovega groma ne jemlje resno.

KLICE RAZKROJA

Je pa čas sam, ki močno melje komunizem, tega ne tajijo niti komunisti sami. Ne zanikajo, da se je iz nekdanjega splošnega ruskega komunizma razvila že cela vrsta nacionalnih komunizmov. Komunizmov imamo že toliko, kolikor je komunističnih strank. Dejstvo je dalje, da sloga in disciplina pojemata med temi komunizmi. Saj Moskva ne more sklicati niti vesoljnega rdečega kongresa, ker večina merodajnih komunističnih strank ni za tak sestanek. Komunizem se torej hitro približuje tistemu mednarodnemu stanju, kot je bil liberalizem pred 100-150 leti. Takrat so države prisegale na liberalne ideje, obenem so se pa pridno — med seboj vojskovali. Tudi v komunističnem svetu lahko nastopijo taki obračuni z orožjem v roki, toda brez atomskih bomb.

Kakšna je torej prihodnost komunizma? Taka kot je bila fevdalizma pred tisoč in liberalizma pred par sto leti. Fevdalizem in liberalizem sta počasi shirala, razjedel ju je čas, razgrizle so ju nove ideje, svoj vpliv na usodo človeškega rodu sta kar natihoma zgubila.

Kakšna pa je razlika med njima in komunizmom? Zdi se, da je komunizem dosegel svoj vrhunec že v petih desetletjih. Je pod hujskim pritiskom sodobnega življenja, kot sta bila svoje dni fevdalizem in liberalizem. Le naša nepočakanost tega ne opazi hitro.

—ad

Pritisk na Češkoslovaško

Preteklo nedeljo in ponedeljek je bila v Varšavi konferenca partijskih in vladnih voditeljev Poljske, Sovjetske zveze, Bolgarije, Madžarske in Vzhodne Nemčije. Povabljeni je bila tudi Češkoslovaška, katere vodniki pa so udeležbo odklonili z utemeljitvijo, da bi morala češkoslovaška partija le polagati obračun za svojo politiko in sprejeti že vnaprej dogovorjene sklepe drugih.

Ze pred omenjenim sestankom je glasilo poljske komunistične stranke »Trybuna ludu« objavilo članek, v katerem je napovedalo, da se bo na sestanku v Varšavi razpravljalo o stanju v Češkoslovaški, kjer so ogroženi temelji socializma in grozi nevarnost, da bi utegnili partija zaiti na liberalno-meščansko pot.

Da bi Sovjetska zveza povečala pritisk na češkoslovaške voditelje in jih prisilila k večji poslušnosti moskovskim krogom, je sovjetski poveljnik obožanih sil varšavskega pakta po končni konferenci v Varšavi odredil, naj se odhod sovjetskih čet iz Češkoslovaške izvaja bolj počasi kot doslej. Na ta način naj bi sovjetske čete zapustile deželo šele 21. julija.

Tudi v Moskvi je bil v listu »Pravda« objavljen skupen članek pod naslovom »Napad na socialistične osnove Češkoslovaške«. V njem je rečeno, da skušajo sovražne sile spraviti to deželo na pot obnovitve kapitalizma; te sile uporabljajo isto taktiko kot pred dvanajstimi leti madžarski protirevolucionarji; naj zato delavski razred Češkoslovaške računa na vsa pomoč narodov Sovjetske zveze.

Češkoslovaška javnost je ta članek sprejela z velikim nezadovoljstvom, saj zadrživa ta gonja vedno bolj prizvok žalitev, laži in tajenja dejstev, kar je prišlo že do izraza leta 1948 po prelomu Kominforma s Titom. List »Rude prav« pripominja: »Reševati sami lastne notranje probleme je neizpodbitna pravica vsake države in vsakega ljudstva. Če imamo svobodo tiska,

Dr. Berzanti uradno priznava Slovence v videmski pokrajini

Vsa slovenska javnost, ki je vztrajno zahtevala pravice za Beneške Slovence, je dosegla prvi uradni uspeh. Pri tem naj omenimo številne govore, ki jih je imel dr. Jože Škerk, prejšnji teden pa dr. Drago Stoka. V debati o programski izjavi dr. Berzantija in v njegovem odgovoru so našla precej mesta tudi ostala slovenska vprašanja.

Krščanskodemokratski deželni svetovalec in pokrajinski politični tajnik KD v Trstu Sergio Coloni je v svojem govoru precej časa obravnaval slovenska vprašanja, kakor jih je bil postavil dr. Stoka. Coloni je rekel med drugim, da bi se država težko odrekla svojemu pridržku glede zaščite manjšin ter to prepustila deželi. Pribijam, je nadaljeval, da želimo razvoj in ne asimilacije slovenske manjšine, zakaj prisotnost manjšine pomeni za nas obogatitev. Tržaška KD, je rekel njeni tajnik, bo predlagala v parlamentu zakone, zlasti za šolstvo, za ureditev nerešenih vprašanj slovenske narodne manjšine. Dežela pa bo morala politično podpreti zahtevo po odobritvi teh zakonov. V ožjem deželnem okviru pa naj se deželni odbor izreče zlasti o podprijanju ustanov slovenske manjšine, ki so nujno potrebne za njen obstoj in razvoj ter prouči možnost za večje nameščanje Slovencev, tako da bi dobili pri natečajih za službe nekaj točk več tisti, ki obvladajo slovenščino za tista mesta, kjer je to znanje pogoj za izboljšanje deželne službe.

O narodnostnih pravicah Slovencev v videmski pokrajini je govoril tudi socialistični svetovalec Pittoni.

Najbolj zanimiv pa je odgovor predsednika deželne vlade dr. Berzantija, ki je rekel med drugim:

Glede slovenske manjšine so nekateri svetovalci postavili dve vprašanji: Slovenci, ki živijo v Furlaniji in pristojnost avtonomne dežele za reševanje vprašanj slovenske manjšine. Glede prvega vprašanja želimo potrditi obvezo deželne odbora, da bo vztrajno zahtevala od države primerne ukrepe za ne popolnoma rešena vprašanja, ki so znatnega pomena za slovensko manjšino, živečo v tržaški in goriški pokrajini. S tem odbor ni nameraval zanikati dejstva, da živijo slovensko govoreči državljani v drugih delih Furlanije-Juljske krajine in tem manj zanikati njihove pravice. Slovenci v goriški in tržaški pokrajini so se obeležili kot prava narodna manjšina in postavili svoje zahteve. S tem je torej dr. Berzanti priznal obstoj Slovencev v videmski pokrajini, čeprav je dal vedeti, da niso posebej omenjeni, ker niso predočili svojih potreb in postavili svojih zahtev. To bi seveda lahko najbolj učinkovito naredili, če bi imeli lastno politično organizacijo ali če bi bili v sklopu Slovenske skupnosti na deželni ravni.

Glede druge točke je dr. Berzanti ponovil znano stališče, da dežela po ustavi in svojem statutu ni pristojna za manjšinske zadeve. Po njegovem mnenju je boljše »ne načenjati zgolj načelnih vprašanj« ampak vztrajno in odločno zahtevati od pristojnih državnih organov, da izdajo zakonske ukrepe za reševanje vprašanj manjšine. Odbor, je dejal dr. Berzanti, bo v gori omenjenem smislu delal za priznanje in stvarno uveljavljanje zakonitih pravic slovensko govorečih državljanov, ki živijo v deželi. Odbor pa dalje v okviru deželne pristojnosti podpiral delovanje kulturnih, prosvetnih, dobrodelnih, podpornih in športnih ustanov slovenske manjšine v skladu z željo, ki so jo med drugim izrekli svetovalci Coloni, Pittoni, Stoka in Lovriha.

VELIK USPEH DR. ŠTOKE

Tako je deželna vlada vendarle prvič priznala obstoj Slovencev v Videmski pokrajini, za kar ima zasluge Slovenska skupnost, ki je na političnem področju to vprašanje najbolj poudarjala. Zdaj bo treba iti od besed k dejanjem.

Dr. Drago Stoka je v svoji glasovni izjavi vzel na znanje besede dr. Berzantija, s katerimi je omenil tudi beneške, rezijanske in kanalske Slovence. V imenu Slovenske skupnosti je vzel na znanje pripravljenost deželne odbora za ureditev nerešenih vprašanj slovenske narodne manjšine, ki jih je obširno naštel v svojem govoru. Izjavil je, da se bo v pričakovanju ukrepov za slovensko narodno manjšino in zakonskih predlogov, ki jih bo o teh vprašanjih poslal deželni svet vladi in parlamentu, vzdržal glasovanja o resoluciji večine, ki odobrava predsednikove programatične izjave. Izrekel je upanje, da bo lahko kmalu izrekel zadovoljstvo nad stvarnimi dejanji v korist Slovencev, ki niso samo nujna, ampak imamo do njih tudi pravico.

Francija je praznovala

14. julij je francoski državni praznik, posvečen revoluciji leta 1787, padcu Bastilje in slogi vseh Francozov. Letos so ga Francozi praznovali z močnim dežjem, ki bi bil tudi naši izsušeni zemlji lahko prav prišel. Kljub slabemu vremenu pa je množica ljudi vztrajala vzdolž Elizejskih poljan, kjer je šla vojaška parada in se je tudi De Gaulle popeljal v odprtem avtomobilu. Na častni tribuni je bilo videti novega predsednika vlade Couve de Murvilla z njegovimi ministri, visoke vojaške poveljnike in diplomatski zbor.

V paradi je sodelovalo 180 najmodernejših letal, 700 oklepnih vozil ter okrog 8000 mož vojske in republikanske garde. Na večer je Pariz zazarel v umetnih ognjih in marsikje na cestah so plesali ter so pokale petarde. Toda te so pokale ne samo iz prekipevaločega veselja nad državnim praznikom; Pariz je od desetih zvečer do štirih zjutraj znova doživel manjšo ponovitev spopadov s študenti. Začelo se je pri sami Bastilji, simbolu ljudskega upora. Tam je nekaj sto razgrajčev z rdečo zastavo na čelu raztrgalo več francoskih trobojnic ter vzklikalo: »Stvari se šele začnajo!« Posledica je bila 200 zaslišanih študentov, od katerih je bilo 20 ranjenih, policisti pa so imeli sedem poškodovanih.

Medtem se je sestel že tudi francoski parlament. Čeprav je med volivci dva milijona žensk več kot moških, je bilo med 461 navzočimi poslanci v klopih samo sedem žensk. Prvo sejo parlamenta je vodil najstarejši izvoljeni poslanec, 87-letni profesor Hippolyte Ducos, izvoljen kot radikal na opozicijski listi združene levice v okrožju Zgornje Garonne. Zlobni jeziki so vedeli povedati, da se je mož že šest let pripravljval na ta trenutek, ki se mu je pa vedno znova izmuznil iz rok, ker drug poslanec, starejši kot on, znani kanonik Kir iz Dijona kar ni hotel umreti in se mu tako umakniti. Letos pa mu je pri 93 letih le storil to uslugo. Ducos je torej priložil, da bo vodil prvo sejo novega parlamenta, dobro izrabil in pripravil namesto običajnih fraz pravcati enormni govor, ki ga je ganjen od lastnih besed zaključil takole: »Zato pa, gospe in gospodje, storite, da bo duhovna in moralna luč vse bolj svetila med našimi delovnimi sloji; tista luč, ki jo je Francija prva dvignila in mora tudi v bodoče razsvetljevati vse narode sveta.«

Za novega predsednika skupščine je bil nato z velikansko večino 356 glasov izvoljen golistični kandidat, dosedanji predsednik parlamenta Chaban Delmas. Komunistični kandidat je prejel le 34 glasov, kandidat združene levice pa 71.

Preden je Ducos prispel na začetek seje, ga je v veži bourbonske palače pozdravil v skladu s tradicijo službujoči oficir republikanske garde z nagnjeno sabljo: »To pomeni, da se vojaška oblast podreja civilni,« je dopisnica belgijskega lista »Peuple« dejala slovenskemu častnikarju Bogdanu Pogačniku, a nikar se pri tem ne smeje,« je sama smeje dodala.

Krščanstvo in japonska kultura

Katoliški episkopat na Japonskem je razpravljalo o programu, ki naj bi pomagal zblizati krščansko tradicijo in japonsko kulturo. Načrt prilagoditve in izpopolnitve so izdelali na podlagi nasvetov predstojnikov redov in misijonskih kongregacij, ki delujejo v deželi. Med sklepi, ki jih je prejel episkopat v liturgičnih vprašanjih in ki jih bodo morali nato odobriti pristojni organi Sv. sedeža, je tudi sestava posebnega obreda za primer sežiganja; doslej je bila za pokojne, ki so bili sežigani, predvidena samo posebna maša zadušnica. Razen tega proučujejo možnost, da bi verniki prisostvovali daritvi sv. maše kakor je na Japonskem običaj, to je ne stojte, ampak sede na petah. Na škofovski konferenci so razpravljali tudi o novih oblikah misijonskega apostolata v deželi, o določilih za post in pridržek in o drugih manjših vprašanjih.

IV. tabor katoliške mladine v zamejstvu

Ze šest let je preteklo od prvega tabora slovenske zamejske mladine, ki se je vršil v Gorici leta 1962. Drugi je bil na Koroskem leta 1964, tretji pa v Trstu leta 1966. Na teh velikih skupnih prireditvah se zbirajo koroška, goriška in tržaška predvsem študirajoča mladina, da periodično pretrese svoje probleme ter nakaže smernice za bodočnost.

Letošnja četrta izdaja zamejskega tabora je bila veskoki bogato zasnovana in organizirana skoraj brezhibno. Težo organizacije je nosilo Slovensko katoliško akademsko društvo v Gorici, sodelovala pa sta še Slovenski kulturni klub iz Trsta in Koroška dijaška zveza iz Celovca. Program tabora se je razvijal v dveh dneh, soboto in nedeljo 13. in 14. julija s predavanji in umetniškimi večerom slovenske besede v Katoliškem domu ter z veliko prireditvijo na prostem med Borovci v Steverjanu.

REFERATI IN DISKUSIJE O MLADINSKI POVEZAVI

Sobotni spored se je pričel z referati o povezavi slovenske mladine, na katerih so tako referenti kot sodelujoči v diskusiji doprinesli različne poglede na problematiko slovenske mladine doma in po svetu. Referati naj bi seznanili navzoče z vprašanji, ki so najbolj aktualna za našo mladino v treh zamejskih pokrajinah oz. deželah. Za Goriško je poročal g. Vladimir Šturm, za Koroško pa g. Karel Smole. Škoda, da ni bilo tudi tržaškega referenta, čeprav je tej vrzeli odpomogel poseg tržaških predstavnikov v debati. Goriški referat je odražal predvsem mnenje in voljo članov SKAD-a ter njih poglede na posamezne probleme. Zato je bil referat razdeljen v več delov, ki so obravnavali o mladini na Goriškem, njeni povezavi z ostalimi zamejskimi pokrajinami, z mladino v emigraciji in v matični domovini. Iz vsega je izvenela volja po čim tesnejših odnosih s slovensko mladino povsod, kjer ta živi in dela. Zato tudi ni treba pozabiti na zvezo z mladino v Sloveniji, čeprav se pri tem ne more odgovoriti bistvenim svetovnonazorskim predpostavkam. Treba se je tudi povezati z mladino v izseljenstvu in iskati kar največ stikov za ohranitev teh vezi.

Koroški referat je šel z druge predpostavke, v katerih so prišli do izraza nekateri kritični momenti v zvezi zlasti z razvojem koroške problematike. Poleg tega smo iz tega poročila zasledili voljo po precejšnji odprtosti zlasti kar zadeva stike z matično domovino. Poudarjena je bila tudi želja po večji gospodarski vlogi slovenskega elementa na Koroskem.

V diskusiji je prišlo do izraza več pogledov in mnenj v zvezi z mladinsko problematiko. V bistvu pa so vse glavne točke referatov in debate zajete v resoluciji, ki je bila kasneje sprejeta in jo objavljamo na drugem mestu.

Kot gostje so se letošnjega tabora udeležili tudi trije predstavniki Zveze mladine Slovenije iz Ljubljane. Njih zastopnik g. Mitja Gorjup je pri sobotnem popoldanskem srečanju pozdravil navzoče v imenu organizacije, ki jo zastopa ter izrazil nekaj misli o povezavi z mladino v Sloveniji, o kateri je dejal, da budno spremlja življenje slovenske mladine v zamejstvu.

VEČER SLOVENSKE BESEDE

Višek tabora je vsaj v umetniškem merilu predstavljala sobotni kulturni večer, ki je privabil v dvorano Katoliškega doma lepše število ljubiteljev slovenske besedne umetnosti in kulture nasploh. Med njimi smo tudi zabeležili vidne predstavnike kulturnega in političnega življenja italijanske narodnosti.

Na večeru so v glavnem sodelovali koroški, tržaški in goriški akademiki in dijaki. Korošci so predstavili nekaj posrečeno izbranih odlomkov iz poezije ljudskega pesnika Andreja Susterja Drabosnjaka ob dvestoletnici njegove smrti. Recitacija je bila lepo podana, v glavnem so bile vse pesmi v starem koroškem narečju. Zatem je sledil nastop tržaških kulturnikov. Mladi pesnik Igor Tuta je prebral nekaj svojih liričnih in refleksivnih pesmi, Miro Opelt pa je recital izbor sonetov Alojzija Gradnika, ki govore o goriški oz. tržaški zemlji.

Centralna točka večera pa je bila izvedba Cankarjevega satiričnega dramskega korala »Domovina — kruh in kamena«, ki ga je predstavila dramska šola v Gorici v režiji Aleksija Pregarca. Delo je praznaprav izbor Cankarjevih satiričnih in polemičnih spisov, ki ga je priredil Janjo Car. In prav je, da so prav ob petdesetletnici pisateljeve smrti izbrali za odsko prizorišče nekaj tako značilnih in po-

membnih odlomkov našega največjega pisatelja.

Ivan Cankar nam v svojih satiričnih delih podaja svet slovenskega malomeščanstva in fillistrstva z vsemi njegovimi napakami in megalomansko navlakom. Prikazuje svet, v katerem išče umetnik vsaj malo prostora tudi zase, svet, v katerem naj bi imela umetnost svoj dostojen okvir. Dalje nam pisatelj oriše svo globoko tragiko ljudi, ki pod lažgeslom »za narodov blago« le še bolj pehaajo narod in domovinske vrednote v neizogiben propad. Kot smo že zgoraj omenili, je bila to tudi prva odrska predstava članov dramske šole v Gorici, o kateri smo pred časom že pisali. Reči moramo, da nas je nastop navdse prijetno presenetil. Gojenci te šole — ali bolj igralci — so s svojo igro pokazali, da je možno tudi nepoklicnim igralcem doseči zavidljivo raven, če res zastavijo v svojo igro vse sile. In prav gotovo jim je režiser znal vrtiti ne samo veliko zavzetost za interperitacijo in preciznost v slovenski dikciji, temveč tudi zaželjeno sposobnost ustvarjanja pravih likov Cankar-

venskih plesov v gorenski narodni noši. Zbor Koroške dijaške zveze je pod vodstvom Joška Kovačiča izvedel nekaj vedno lepih slovenskih koroških pesmi. Trio Pojoči galebi tržaških skavtinj je občinstvu zapel nekaj skavtskih prijetnih melodij. Za veselo razpoloženje je še poskrbel ansambel Pleiades iz Trsta. Slišali smo nato še nastop dveh pevskih zborov. Združena moška zbor »Mirko Filej« in »Fantje izpod Grnade« sta pod vodstvom Zdravka Klanjščka zapela nekaj domovinskih slovenskih pesmi. Nato se je predstavil še moški zbor visokošolcev iz Gradca, ki ga je vodil dipl. operni pevec Janez Kampuš z vrsto lepih narodnih in umetnih pesmi. Zbor sestavljajo slovenski koroški akademiki, ki študirajo na univerzi v Gradcu.

Med prireditvijo so si sledili tudi razni pozdravni govori. V začetku je spregovoril predsednik SKAD-a Emidij Susič, ki je tudi pozdravil v imenu goriških prirediteljev. Steverjanski župan Slavko Klanjšček je v svojem nagovoru zaželel zbrani katoliški mladini resničnega uspeha z željo po premošitvi nepotrebnih trenj. Po-

SLOVENSKO KATOLIŠKO AKADEMsko DRUSTVO V GORICI, KOROSKA DIJASKA ZVEZA V CELOVCU, SLOVENSKI KULTURNI KLUB V TRSTU

ki so priredili 4. tabor slovenske katoliške zamejske mladine, izjavljajo:

Slovenska zamejska mladina

pozdravlja vse rodne brate, posebej mladino na Koroskem, Goriškem, Tržaškem, v Beneški Sloveniji, v Kanalski dolini, v republiki Sloveniji in mladino, ki živi po različnih evropskih in zunaj evropskih državah, želi biti v pokoncilskem duhu odprta, zato hoče, da odpadejo predsodki preteklosti in da se ustvari demokratično in prijateljsko sožitje med mladino z različnim svetovnim nazorom in gledanjem v skrbi za slovenstvo, želi iskati z mladino v Sloveniji neposredni stik ter pričakuje, da bo našla pri njej prav isto odprtost; od slovenskih oblasti pa pričakuje, da bodo upoštevale manjšino kot celoto, izraža svojo pripravljenost navezati z večinskimi narodom, predvsem z njegovo mladino, čim tesnejše stike in s tem odstraniti medsebojno nezumevanje, nezaupanje in nestrpnost, je zaskrbljena za svojo bodočnost, ker je primorana iskati kruha daleč od rodne okolja, zato poziva politične in gospodarske ustanove, da posvete temu vprašanju svojo veliko skrb, se čuti povezana z mladino drugih evropskih narodov, zaveda se potrebe po konstruktivni družbeni prenosovi in preobrazbi ter želi v svojem okolju odločilno sodelovati pri oblikovanju družbe. Končno poudarja, da se ho vedno zavzemala za pravice slovenske narodne manjšine in za vrednote slovenstva.

Gorica, 14. julija 1968

jeve satirične igre. Vsi igralci zaslužijo zato primerno analizo.

Aleksij Pregarc je kot režiser zelo tehtno pripravil vse igralce za odrski nastop in posrečeno odmeril posameznikom svoje vloge. Zlasti pohvalno je pri vseh nastopajočih podčrtal res vzorno izgovarjavo, česar navadno ne opazimo pri nepoklicnih skupinah. Sam pa je enako ustvaril mojrski lik igralca, ki je z veliko sproščenostjo razodel pravo odsko talentiranost. Silvan Kerševan je upodobil posebej slepo malomeščanstvo in mu dal svojstveno lice. S svojo igro je pokazal nepričljeno pripravnost in resno živestvo v vlogi. Metka Klanjšček je razodela posebno fineso v globokem podoživljanju zaupane vloge. Dognanost in gotovost je v svoji recitaciji pokazala Ida Bandelj. Z mladeniško prešernostjo je nastopil v dokaj zahtevni vlogi Mirko Spacapan ml. Prav zadovoljivo sta odigrala nelahka lika tudi Marko Brajnik in Kazimira Blažič.

V celoti naj pri tem izrazimo še občudovanje nad zelo primerno in okusno scensko pripravo, izbiro kostumov, igro luči in spremno glasbo. Predstava sama zasluži, da bi je ne videli samo enkrat. Poleg vsega pa ni mogla najti lepšega zunanjega okvira, kot je bil visoki umetniški večer slovenske besede. Mislim — in to je mnenje tudi različnih uglednih udeležencev prireditve — da je naša publika prav željna takih umetniških predstav, ki naj oplenitijo njen okus in dvignejo zanimanje za resnično kulturo.

NEDELJSKA PRIREDITVE

Udeleženci mladinskega tabora so se v nedeljo zbrali pri deveti maši v cerkvi sv. Ignacija na Travniku, nato pa so si malo ogledali mesto. Predstavniki odborov treh organizacij pa so se zbrali v mali dvorani Katoliškega doma ter pripravili zaključno resolucijo.

Lep sončni popoldan je vabil udeležence in ostale ljubitelje naše prosvete na veliko prireditve med Borovci v Steverjanu. Tudi tu je bil pripravljen zelo bogat kulturni spored. Prireditve se je udeležilo veliko ljudi, med katerimi tudi predstavniki našega političnega in kulturnega življenja.

Na sporedu so bile glasbene točke, na katerih so nastopili Veseli študentje s Koroske s poskočnimi ritmi in melodijami. Sledila je folklorna skupina Olympija iz Gorice, ki je predstavila vrsto lepih slo-

zdrav iz Trsta je prinesel predsednik Slovenskega kulturnega kluba Janez Peterlin, za Koroško pa je spregovoril predsednik Koroške dijaške zveze Matevž Grile. Ob koncu prireditve je član SKAD-a Emil Valentičič prebral resolucijo, sprejeto na IV. zamejskem taboru.

Tako se je tudi letošnje srečanje mladine z Goriške, Tržaške in Koroske uspešno zaključilo. Lahko rečemo, da je program obeh dni tabora dobro izpadel in da je naletel na dobrohoten odmev pri vsej naši javnosti ter pri predstavnikih kulturnega in političnega življenja večinskega naroda.

Prihodnji tabor zamejske mladine se bo vršil leta 1970 na Koroskem pri Gospe Sveti. Upamo, da bomo tudi takrat lahko s svojo prisotnostjo Slovenci iz vseh zamejskih pokrajin in tudi iz domovine ponovno izpričali svojo neomajno pripadnost idealom slovenstva v luči krščanskih načel in v duhu medsebojnega sožitja in razumevanja.

a.b.

Gospodarska vprašanja Trsta

Tržaški pokrajinski svet je prejšnji teden živahno razpravljaval o gospodarskih vprašanjih Trsta. V razpravo je posegel tudi zastopnik Slovenske skupnosti svetovalec Saša Rudolf, ki je med drugim opisal škodljive posledice sklepov CIPE, kar posebno občutimo Slovenci. Ukinitev ladjedelnic Sv. Marka je zgrešana in škodljiva. Statistike kažejo, da so se zadnja leta povečala naročila za nove ladje. Saša Rudolf je nadaljeval, da bi morali reševati tržaška gospodarska vprašanja globalno ob upoštevanju ladjedelništva, pomorskega in drugega prometa, terciarne delavnosti in industrije. Povečati je treba gospodarsko sodelovanje Trsta z zalednimi državami, posebej z Jugoslavijo in zlasti Slovenijo. Pri osrednjih oblasteh je treba zahtevati, da se ohrani sedanje število zaposlenih in metalmehanični stroki ter zajamčiti napovedano število 5.000 namošencev (1200 Italcantieri, 2100 Tržaški

Ekumenske misli ob slavljenju sv. Cirila in Metoda

Veličina sv. bratov Cirila in Metoda je nekaj čudovitega in edinstvenega v vsem krščanstvu. V večji ali manjši meri, neposredno ali po svojih učencih, sta duhovna očeta vseh slovanskih narodov, kar predstavlja skoraj četrtino vsega današnjega krščanskega sveta. Čeprav smo Slovenci prejeli luč sv. vere iz Ogleja in Salzburga skoraj stoletje pred prihodom sv. bratov med nas, sta sv. Ciril in Metod duhovna očeta tudi našemu narodu. Nadškoflja sv. Metoda je objemala del Slovencev in kulturno delo sv. bratov je vtisnilo svoje sledove tudi v prve spomenike slovenske besede. In za prve slovenske duhovnike, ki so bili posvečeni v Rimu, pri Petrovem sedežu, zatrdno vemo, da so to bili mladeniči iz kneževine kneza Koclja, pri katerem sta se sveta brata na poti v Rim dalj časa ustajala, jih poučila in potem vzela s seboj v Večno mesto. Tako sta sv. brata potrdila in okrepla mlado slovensko Cerkev v edinosti s tistimi, ki ga je sam Kristus postavil za vidno glavo svoje Cerkve. Vse njuno delo in učenje izzven v en sam akord in je kot testament: edinstvo Cerkve je v edinstvu s Kristusovim namestnikom.

Spomin na sveta brata je zmeraj živl med Slovenci. Zaradi zgodovinskih okoliščin je njuno kulturno delo med njimi skoraj zamrlo, vendar nazadnje le zato, da bi po Kristusovi besedi, potem ko se bodo dopolnili po božji Previdnosti določeni časi, obrodilo stoteren plod. S svetniškim škofom Slomškom je med Slovenci zaživela cirilmetodijska ideja, začela poganjati molitev in delo za versko zedinjenje vseh Slovanov in mi sami smo doživeli veliko radost, ko je 2. vatikanski koncil potrdil in sprejel kot svoje glavne ideje svetlih bratov, čeprav prilagojene, kar je razumljivo, sedanjemu času in razvoju Cerkve.

Ne brez navdiha Sv. Duha so slovenski škofje določili nedeljo sv. Cirila in Metoda za ekumenski dan slovenske Cerkve. Glavna dediščina sv. bratov nas ne sme samo navdajati z brezplodnim ponosom, temveč nas mora opominjati na naloge in dolžnosti ki iz nje izvira. Po božji volji in Previdnosti je vsakemu narodu dano njegovo posebno poslanstvo v Kristusovi Cerkeri. Tako tudi našemu. In je naša sreča, da nam te naše posebne naloge niti ni treba iskati. Papeži od Leona XIII. ob vsaki priliki opominjajo katoliške Slovence na njihovo ekumensko dolžnost: delati za spravo njihovih pravoslavnih bratov s katoliško Cerkevjo.

Komaj končano leto vere, v katerem smo se poglobljali v zveličavne Kristusove resnice ter utrjevali v zvestobi do Boga in sv. Cerkve, nam bo gotovo pomagalo razumeti in sprejeti duha svetih slovanskih apostolov: duha ljubezni in edinstva, duha dobrohotnosti in miru. Bila sta sinova najvišje bizantinske družbe in kulturne elite, pa sta zaradi Kristusa vse pustila, da bi vsem vse postala. In njuno delo, v kolikor ga nista pokvarila zloba in človeški greh, je preživelo stoletja in bo živelo, dokler bodo živeli na zemlji slovanski krščanski rodovi.

Sv. brata sta v Kristusovi ljubezni pomagala vse predsodke ponosne grške kulture, ki je imela za barbarsko vse, kar ni

bilo grško, in sta videla v Slovanih ne samo neumrjote duše temveč tudi vse druge pozitivne lastnosti, predvsem njihovo človeško dostojanstvo in pripadajoče jim mesto v Kristusovi Cerkeri. Po zgledu svetih bratov moramo tudi mi premagovati našo majhnost in ozko srčnost, zaverovnost vase, ter postati resnično katoliškega duha; videti, ceniti in spoštovati moramo vse dobro v pravoslavnih Cerkvah. Tako je tudi navdilo 2. vatikanskega koncila v dekretu o ekumenizmu. Ljubiti moramo pravoslavne Slovence, ki so nam bratje po krvi in veri, posebno po še pravoslavne Srbe, s katerimi Slovenci živijo v skupni državi in z njimi delijo radosti in tegobe današnjega časa. Tudi sv. Pavel nam enako naroča: Ljubite vse ljudi, najbolj pa svoje bližnje po veri.

Crka je mrtva, duh jo oživlja. Beseda je prazna, če ni božjega duha v njej. Slovenske cerke, besede v jeziku slovanskih narodov, tudi slovenskega, so zaživele, ko so po sv. Cirilu in Metodu Slovani stopili v stik z božjo Besedo in ko so naši predniki enakopravno z drugimi krščanskimi narodi zapeli v Cerkeri hvalnice Bogu. Čim bolj bosta slovenski človek in njegova beseda nositelja Kristusovega, božjega duha, tem bolj bo slovenski narod izpolnjeval svojo zgodovinsko ekumensko nalogo v Cerkeri, v duhu sv. bratov Cirila in Metoda. In če bi kdaj, česar Bog nas varuje, v slovenski besedi ne bilo več mesta za božjo besedo, takrat, bodimo prepričani, kmalu ne bo tudi več mesta za slovenski narod na zemlji.

Veliki ruski svetnik, angelski menih imenujejo Rusi, sveti Serafim Sarovski (umrl je sredi prejšnjega stoletja), je učil: »Vzemi resno evangelij in okoli tebe bodo zveličali tisoč ljudi.« Vatikanski koncil, leto vere, papeži in škofje, ki so pastirji in učitelji naših duš, nam isto ne prestando polagajo na srce: »Vzemite resno evangelij in svoje zveličanje, živite življenje božje milosti v sebi in v svojih družinah, bodite Kristusovi pričevalci v zasebnem in javnem življenju.« Če bomo to resnično izpolnjevali, potem bo ekumenska naloga slovenskega naroda z božjo pomočjo lahko izvedljiva. TONE TOLJAC

Vedno ista zgodba

Na »Dan borca«, ki so ga v Jugoslaviji praznovali 4. julija, smo zlasti v Trstu lahko spet bili priča, koliko dajo zaslužili množice Jugoslovanov tržaškimi trgovci in koliko dinarjev se v Trstu spremeni v lire. Dasi je vsakomur jasno, da se denarni promet največ razvija na dinarski podlagi, pa najdemo na proceljih vsebeh bank in menjalnic napise: Echange, Wechselstube, Cambio valute, le besede »Menjalnica« ne zasledimo. In vendar se zmenja vsak dan več dinarjev kot dolarjev, nemških mark, angleških funtov ali francoskih frankov hkrati. Isti pojav se ponovi na izložbah trgovin: On speak english, man spricht deutsch, se parle français, a da bi bilo napisano: govorimo slovensko ali hrvatsko, tega Bog nas varuje! Italijanski značaj Trsta bi bil s tem resno ogrožen. — Tudi restavrantni ponujajo hrano in angleščini, francoščini, nemščini, čeprav po avtomobilskih tablicah dobro vedo, preko katere meje največ tujcev prihaja v Trst. In končno: kdaj bodo tudi slovenski ter hrvaški turisti vredni, da se jijo na meji pozdravi z napisi: Dobrodošli in Na svidenje? Najbrže bomo prej doživeli napise v kakšnem črnem jeziku kakor v jeziku sosedne države, s katero bomo vzdržujemo zelo prijateljske odnose.

Kaj pomaga pisati o rasni diskriminaciji v Severni Ameriki, ko pa je imamo med nami na pretek in kaj pomaga sklicevati se na mednarodno bratstvo in na krščanska načela, če pa uradni krogi trdno vratno torpedirajo vsako akcijo, ki bi odkrila, da na tej zemlji žive tudi Slovenci in to ne od danes ali včeraj, temveč od 1400 let nazaj!

Podelitev nagrad vinogradnikom
Na letošnji 12. občinski razstavi domačih vin v Dolini je prejel prvo nagrado iz belo in črno vino Valentin Terzaj iz Brijuna št. 219. Njemu kakor tudi drugim vinogradnikom so podelili nagrado na dvorišču Društvene gostilne v Dolini ob prisotnosti oblasti.

Praznik terana in pršuta v Velikem Repnu

13. in 14. tega meseca je bil v Velikem Repnu VI. praznik terana in pršuta. Odprtja so se udeležili predstavniki oblasti za zabavo pa sta poskrbela orkester lahke glasbe in godba na pihala.

arzenal-Sv. Marko, 2000 Grandi Motori). V ladjedelnic Sv. Marka je treba ohraniti naprave za gradnjo novih ladij. Naglo naj se izvedejo objavljeni načrti za plavajoči dok, razplinjevalnico, kontejnerje itd.).

Gospodarski sestanek

Na sedežu Trgovinske zbornice je bil pred kratkim sestanek med gospodarskima delegacijama Trsta in Slovenije. Odposlanstvo slovenskih gospodarskih strokovnjakov je vodil predsednik slovenske Gospodarske zbornice Leopold Krese, tržaško zastopstvo pa je vodil predsednik Trgovinske zbornice Caidassi. Z obeh strani je bila poudarjena volja za globlje sodelovanje na vseh gospodarskih področjih.

Čestitke

Pred kratkim je na tržaški univerzi diplomiral za doktorja kemije Dušan Kerže iz znane slovenske družine. Čestitamo!

Tržaško-goriško romanje na Bavarsko Osnovna šola "Albert Sirk,"

Kakor je zapisal škofov vikar msgr. Lojze Škerl v spremni besedi na poti, je imelo letošnje skupno tržaško-goriško romanje trojen namen: obisk prijaznega Marijinega svetišča Altötting na Bavarskem, nacističnega taborišča Dachau pri Münchnu in otoka Herrensee na Chiemskem jezeru.

V Altöttingu naj bi se romarji v mali cerkvi sredi trga priporočili Materi ter molili zase, za svoje drage in za vse, ki so potrebni naše pomoči. Dachau naj bi romanje spomnil na trpljenje vseh naših ljudi, pri skupni daritvi zanje naj bi se jim oddolžili za silne žrtve, ki so jih doprinesli za zmago dobrin kot so vera, svoboda prepričanja in narodna svoboda. Chiemsko jezero s svojima otokoma naj bi pa udeležencem priklicalo v spomin skrb naših prednikov za sveto vero. Stari samostan na Moškem otoku (Herrensee) je bil namreč nemi svedok pokristjanjenja slovenskih kneževin iz Karantanije, sedanje Koroške, Gorazda in Hotimira.

POT V MÜNCHEN

Za letošnje romanje se je prijavilo nekaj nad dvesto oseb. Večino so sestavljali romarji s Tržaškega; z Goriškega jih je bilo 30, iz Jugoslavije 10. Duhovnikov je bilo 12. Romanje so pripravili in vodili gospospode Marij Gerold, Albin Grmek, Dušan Jakomin in Albert Miklavc. Skrb za goriško skupino je imel g. Jože Jurak.

Ker se je priglasilo premalo udeležencem, da bi bilo mogoče organizirati poseben romarski vlak, je vsa skupina potovala v treh rezerviranih vagonih, ki so bili priključeni rednemu brzemu vlaku za München. Vožnja je potekala dosti hitro — iz Trsta je trajala enajst ur — le vročina na vlaku je bila kar precejšnja. Preko mejnih prehodov, pri Trbižu in Salzburgu, skozi lepe pokrajine kot so Koroška, Pongau na Solnograškem in Bavarska, so romarji malo pred sedmo zvečer v ponedeljek, 8. t.m. prispeli na ogromni in zelo moderno opremljeni münchenski glavni kolodvor, kjer jih je že čakal škofov vikar msgr. Lojze Škerl. Stežila je razmestitev po hotelih in večerjati. S hrano so bili naši ljudje še kar zadovoljni, da si je precej različna od naše. Večji problem so bile postelje, ki imajo tudi čez poletje težke odeje vtaknjene v

Nemčija je zvezna država, sestavljena iz pokrajin (Länder), ki imajo svoj lasten parlament in lastno ustavo. Ena takih pokrajin je tudi Bavarska, ki je bila do leta 1919 kraljevina. Bavarci so na svojo državno preteklost zelo ponosni in so temu ponosu dali izraza s spomenikom Bavarski, ki stoji sredi Münchna in se imenuje Bavaria Ruhmeshalle — Bavarska s stebriščem slave

belo prevleko. Naši ljudje so si želeli preprostih volnenih lahkil odej in zgornjih rjuh, a tega Nemci ne poznajo. Vsak narod ima pač svoje posebnosti.

NA BOZJO POT!

Malo neprespani in zmučeni od vročine, ki je tiste dni zajela tudi vso Bavarsko, so se naslednji dan naši romarji ob osmih zjutraj v petih prostornih avtobusih odpeljali proti Altöttingu, romarskemu cilju prvega dneva bivanja v Nemčiji.

V Altöttingu so naši Slovenci že bili pred osmimi leti ob priliki 37. mednarodnega evharističnega kongresa v Münchnu. Tedaj so tam tudi stanovali, kongresnih svečanosti pa so se udeležili tako, da so se dali z vlakom potegniti v bavarsko glavno mesto.

Tokrat je spored predvideval le sedemurni postanek v tem božjepotnem kraju. Pot je vodila iz Münchna proti severovzhodu, prečkala žitna in krompirjeva polja, se približala skozi temne gozdove, se spet pokazala na ravnini, pa se nato vzpele na grič, da je lahko znova zadržela navzdol. Bavarska je tudi za oko prijetna dežela, vsa zelena, močno podobna naši

Dolenjski ali Stajarski. Kmetije so očitno bogate, hiše skrbno negovane, na oknih in balkonih vsepovsod rože, ki žarijo v mozaiku barv. Res nekaj lepega!

Po dveh urah vožnje, ko so vozila pustila za seboj 90 km asfalta, se je na obzorju pokazal Altötting, prijazen mestec sredi ravnine, ki bi ga še danes razen domačinov nihče ne poznal, če ne bi bil že pred stoletji postal največja Marijina božja pot na Bavarskem, nekako versko-narodno središče bavarske dežele.

Beseda »alt« pomeni star; Altötting bi se torej rekel po naše Stari Ötting — in res je v njegovi bližini še manjši kraj z imenom Novi Ötting (Neuötting). Prava božja pot ima svoje početke v letu 1489. — tri leta pred odkritjem Amerike — ko se je v Altöttingu zgodil prvi zgodovinski priznan čudež. Marijino svetišče je z razliko od drugih svetovnoznanih božjepotnih cerkev ostalo majhno kot je bilo v začetku. Je to kapelica, zgrajena v obliki osmerokota, razdeljena v dva dela ter polna bogatih okraskov ter spominkov. Stoji sredi glavnega trga, obdana od košatih dreves, kjer najdemo romarji prijetno senco. V cerkvi je ohranjen kip Matere božje, 65 cm visok, iz leta 1300. Verjetno je bila na tem mestu že prej kakšna Marijina podoba, saj pravi staro izročilo, da je bil prvi početnik Marijinega čiščenja v Altöttingu sam sv. Rupert, ustanovitelj slavnega nadškofijskega sedeža v Salzburgu (Solnogradu), ki je postal žarišče sv. vere za Bavarsko, Južno Tirolsko, Nižjo Avstrijo in slovensko Koroško vse do Koceljeve Panonije.

Altötting je božja pot, ki kar sama vabi k molitvi in zbranosti; tu človeka ni treba siliti k pobožnosti, saj vse ozračje izžareva nadnaravnega duha. Ze sam trg v Altöttingu je kakor svetišče, zelo primeren za zunanje pobožnosti, kakor za procesije in večerne obhode z lučkami okrog Marijinega svetišča. Ob kapeli je videti mnogo večjih ali manjših križev, ki so jih prinesli spokorni romarji kilometre in kilometre daleč.

Na vzhodni strani milostne kapele stoji ob robu trga mogočna župna cerkev iz 13. stoletja z dvema 48 m visokima zvonikoma. V sebi hrani mnogo zanimivih stvari (grobnice, krstni kamen iz 12. stoletja, jaslce, mogočne orgle iz leta 1724), a romarja zlasti presune ura s smrtjo, ki z zamahi kose označuje sekunde. Ta ura spominja na kugo iz leta 1634.

Te dni je prišlo sporočilo, da je bila slovenska osnovna šola v Sv. Križu uradno poimenovana po znanem slovenskem umetniku-slikarju Albertu Sirku, svetokriškem rojaku.

Uradni dekret šolskega skrbništva št. 9078/1, ki nosi datum 28. junija 1968, predstavlja povoljno rešitev prošnje, ki jo je

Na severni strani trga, nedaleč od Marijine kapele in župne cerkve je ob poti, ki pelje v Neuötting, cerkev sv. Marije Magdalene. Oskrbujejo jo kakor sploh vso božjo pot patri kapucini, na Bavarskem najbolj priljubljena redovna družba. Ti kapucini imajo tudi številne misijonske postojanke v južnem Čilu, kjer živi veliko nemških izseljencev iz Bavarske. Zato so uredili za cerkvijo sv. Marije Magdalene zanimivo misijonsko razstavo in pester živalski muzej.

Na nasprotni, to je južni strani, stoji cerkev sv. Konrada, kjer počiva ta skromni kapucinski brat, ki je bil skozi 41 let vratar v samostanu sv. Ane v Altöttingu, umrl leta 1894 in dosegl leta 1934 čast oltarja. Voda, ki teče preko svetnikove relikvije, ima svoj izhod v steni cerkve ob glavnem vhodu. Romarji jo radi zajedajo in pijejo, saj ji pripisujejo nadnaravne učinke.

Se malo bolj stran od trga na južni strani pa je mogočna bazilika sv. Ane iz začetka tega stoletja, ki je bila zgrajena prav zato, da se lahko v njej zberejo večje romarske skupine in v njej opravljajo svoje pobožnosti. Običaj je že, da se v tej baziliki srečajo romarji ob prihodu in slovesu.

Naši slovenski romarji pa so imeli vse pobožnosti v cerkvi sv. Konrada. Tu so se udeležili dopolne koncelebrirane sv. maše, ki jo je vodil msgr. Lojze Škerl. Pridigo je imel g. Jože Jurak iz Gorice, ki je prikazal Mater božjo kot botro, ki je že v zarji slovenskega pokristjanjenja osvojila našega človeka, mu dala vzljubiti svojega Sina in mu zlasti potom Marijinih svetišč na naši zemlji pomagala vse do danes ohraniti pravo vero.

Po tej sveti maši so nekateri slovenski duhovniki še maševali v Marijini kapelici sredi trga, sledilo je skupno kosilo, nato pa je bila prilika za osebno pobožnost, ogled filma o zgodovini Altöttinga ali pa obiska »Panorame«, kjer je podobno kot v Einsiedelnu na veliki sliki s površino 1200 kvadr. metrov naslikano Jezusovo križanje.

Ob štirih popoldne so se udeleženci našega romanja še enkrat zbrali v cerkvi sv. Konrada, kjer so navdušeno peli odpeve k litanijam Matere božje in prejeli evharistični blagoslov. Res duhovno okrepljeni in notranje zadovoljni so se nato poslovili od prijaznega kraja s tih željo, da ga še kdaj obiščejo, če bo mogoče.

Ko je pisec teh vrstic nekaj dni nato obiskal Begunje na Gorenjskem in omenil, da je bil v Altöttingu, se mu je vsa ganjena približala žena in mu začela pripovedovati, kako so Nemci sredi zadnje vojne preselili skupino družin z Gorenjskega prav v Altötting, ki je bil tedaj mesto za oskrbo ranjenecem in je bil na strehi vsake hiše velik križ rdeče barve. Slovenci so bili v mestu lepo sprejeti, živeli so v miru in se goreče zatekali k Materi božji. Se pred zaključkom vojne so se mogli vrniti domov, a v srcih še vedno nosijo topel spomin na ta kraj molitve. Prepričan sem, da ga bodo v enaki meri ohranili tudi udeleženci letošnjega tržaško-goriškega romanja.

»No, fant, kaj pa dela vaš "Mysterium"?

»Hvala za vprašanje, gospod grof! Ta krožek smo razpustili.«

»Kaj? Razpustili? Pa kar tako brez vsega hrupa. Niti slovesnega posvetovanja niste imeli! Kakšen predsednik pa ste?«

Mirko je ves zardel. Saj ni mogel vedeti, ali grof misli resno ali pa se le norčuje.

»Saj smo imeli zaključno sejo,« se je skušal zagovarjati.

»Kaj? In mene še povabili niste?« je dejal grof dobrovoljno. »Saj sem vendar tudi član, vsaj častni član tega krožka. Kaj bi bilo, če bi imeli še kak sestanek pri meni z Lucijo in Albertom vred?«

»Če bi nam gospod grof dovolil, bi bila to za nas seveda velika čast...« je jecljal Mirko ves v zadregi.

Grof je vesel dejal: »Kar domeniva se, gospod predsednik!«

»Hoteli smo pripraviti poslovilno slavnost za Grecto Thorn, to se pravi za Rozvito Frohner!«

»S starši, ali kaj?« je postal grof rado-

bilo v tem smislu naslovljeno na pristojno oblast učiteljstvo svetokriške osnovne šole dne 17. marca 1967. Osrednje ravateljstvo državnih osnovnih šol v Rimu, ki deluje v sklopu ministrstva za javno šolstvo, je z uradnim dopisom št. 3917 z dne 10. maja letos izdalo ustrezno dovoljenje o poimenovanju omenjene osnovne šole, potem ko so zadevno vlogo zadovoljivo rešili občinski odbor tržaške občine, prefektura in pokrajinski šolski svet.

V kolikor nam je do sedaj znano, so bile poimenovane po slovenskih zaslužnih moških le nižje in višje srednje šole, zato je primer slovenske osnovne šole v Sv. Križu prvi te vrste in posnemanja vreden. Vest o njenem poimenovanju po slovenskem umetniku in zaslužnem kulturnem delavcu-domačinu, je Križane prijetno presenetila in bila obenem v zadoščanje učiteljstvu, ki se je za stvar že pred skoro poldrugim letom resno in odgovorno zavzelo ter doseglo sedaj uspeh, h kateremu je vredno čestitati.

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Spored od 21. do 27. julija 1968

Nedelja: Prvi: 11.00 Sv. maša. 21.00 Komisar Maigret. 22.20 Sportne vesti. — Drugi: 21.15 Mario del Monaco. 22.00 Zlato, west film.

Ponedeljek: Prvi: 21.00 Lidia, film. — Drugi: 21.15 Novosti. 22.15 Recital

Torek: Prvi: 21.00 Lažnjavec, Goldoni. — Drugi: 21.15 Evropska mladina.

Sreda: Prvi: 21.00 Almanah. 22.00 Sport ob sredah. — Drugi: 21.15 Achtung! Banditen, film.

Četrtek: Prvi: 21.00 Glasbena igra. — Drugi: Proces v Liegeu, drama D. Fabbri.

Petek: Prvi: 21.00 TV 7. 22.00 Serijska oddaja. — Drugi: 21.15 Radetzki marš, 2. nadaljevanje.

Sobota: Prvi: 21.00 Glasbena oddaja. 22.00 El Alamein, 2. nadaljevanje. — Drugi: 21.15 Zadnji človek, film. 22.30 Vstajenje, Dostojevski, nadaljevanje.

★

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 21. do 27. julija 1968

Nedelja: 9.30 Dobro nedeljo voščimo z ansambloma Kamilo in Rom. 10.45 Zgodba o golobici, ki je naredila čudež. 19.10 Otok zakladov - serijska oddaja. 20.50 Srečanje z Rašico. 22.40 Atletika »6 narodov« - posnetek iz Brescie.

Ponedeljek: 18.50 Reportažni omnibus. 20.35 Requiem za heroji - ponovitev TV drame. 21.40 M. Kozina: Bela Krajina - simfonična pesnitev.

Torek: 18.30 Risanke. 18.45 Z največjo hitrostjo - filmska burleska. 20.40 Temni prehod - am. film. 22.25 Niso samo rože rdeče.

Sreda: 18.40 Kljukčeve dogodivščine. 20.35 Zgodba o deklici Giselle, I. dejanje. 21.25 Od Plečnika do današnje arhitekture. 21.55 Portret ženske v rdečem, film.

Četrtek: 17.30 Ropar - film. 18.00 Po Sloveniji. 20.50 Če bogovi hočejo - IV. nadaljevanje. 21.50 Zgodba o deklici Giselle - II. dejanje.

Petek: 18.15 Tiktak: Ajataj. 18.30 Otroška olimpijada v Celju. 19.00 Onesnaženost zraka in vode. 19.30 Pozabljeni Orient - kulturni film. 20.35 Pod rimskim soncem, ital. celoveč. film. 22.35 Čajkovski: VI. simf.

Sobota: 18.30 Lovski pes, ki je menil, da je rakun, film. 19.20 S kamerom po svetu. 21.35 Karavana zapravljenčkov - II. oddaja. 22.00 Osvajalci - film.

veden.

»S starši vred, seveda. Povabili bi tudi gospo Thorn in staro gospo Pöll pa še gospoda Pöll in Marjetico.«

»Izvrstna misel!« je bil grof takoj navdušen. »Seveda ne bom pustil, da bi mene ob strani potisnili, dragi moj! Tudi jaz sem pripomogel, da je Rozvita našla starše. In ker imam dovolj prostora v hiši pa še velik vrt, bi bilo čisto prav, če bi premislili, ali ne bi kazalo, da bi to poslovilno slavje bilo pri meni?«

Mirko je čutil, kako skuša grof na nevsiljiv način ponuditi svoje prostore za ta poslovilni dan. Zato je hvaležen pristal in zaprosil:

»Seveda bi to z veseljem naredili. Le bojim se, da oče tega ne bo dovolil, ker bi bilo to že malo preveč vsiljivo.«

»Fant, tega se ti ni treba bati! Z očetom bom že sam govoril, da bo vse prav. Le dobro pripravite. Na svidenje!«

Mirko se je brezhibno priklonil v pozdrav.

»No, le podaj mi roko. Takle bodoči pesnik že spada med odrasle.«

(se nadaljuje)

Romarsko središče Marijine božje poti v Altöttingu: stara kapelica sredi trga s črno podobo Matere božje

JOSEFINE STEGBAUER 74

Prevedel J. P.

„Veš li število zvezdà...?“

Lore je od samega veselja jokala. Marta je vsa žarela v ponosu, da ima tako »imennega« brata. Inge je trdila, da se je vse to le zato tako imenitno posrečilo, ker je ona album izgubila. Senta je vedno spet zatrjevala, da je to najlepša ura njenega življenja. Melanija je pa vse prekričala z novim predlogom: »Sedaj moramo pripraviti slavnostni poslovilni večer od Rozvite! In ti, Mirko, nas boš vse fotografiral. Za denar, kar ga nam je še ostalo, bomo dali sliko povečati, kupili bomo še okvir in sliko podarili Rozviti za slovo.«

Kakor vselej, so bili tudi sedaj vsi prepričani, da ima Melanija najboljše predloge. Dekleta so planile po Mirku, naj jih fotografira. Ta se je najprej upiral, da je tak predlog proti pravilom, nazadnje pa se je moral vdati. Vzel je aparat in vsi

so šli na vrt, kjer naj bi se fotografirali. Pa tam so se spet začeli prepirati, kdo naj sedi v sredi. Marta je trdila, da tako častno mesto pripada samo Mirku, a druge so trdile, da je Melanija prav toliko prispevala k skupnemu uspehu kot Mirko. Nazadnje so se zedinile, da sta Melanija in Mirko sedla v sredino. Saj je Melanija vendar sprožila misel, da so sploh ustanovile »Mysterium«. Tako je sedla Melanija na častno mesto. V rokah je držala album, ki ga je gospod Heller vrnil Mirku. Mirko je pripravil aparat in samozapravelec ter sedel k Melaniji. Ostale štiri so stale za njima. Za vsak slučaj je pripravil dva posnetka, če bi se že eden pokvaril. Po fotografiranju so šli nazaj v sobo.

Gospod Heller je pri oknu opazoval to fotografiranje in naročil ženi: »Skuhaj jim dobro kavo za odhod! Saj je pravzaprav škoda, da se danes ta krožek razide!«

Medtem ko je gospa Heller kuhala kavo in pripravljala malico, je Mirko v sobi na slovesen način in »po pravilih« — kot je dejal — razpustil krožek »Mysterium«. Istočasno so se posvetovali o poslovilni

slovesnosti. Vsi so bili pripravljeni, da izpraznijo svoje hranilnike do dna, samo da bi ta poslovilna slovesnost bila zares nekaj lepega in mogočnega. Skrbelo jih je le eno: kje naj bi se sestali?

»To bo že Mirko uredil!« je izjavila Marta. Ta je bila v zadnjem času prepričana, da Mirko vse zmore.

Mirko je pa izjavil, da mu je to zaupanje v veliko čast in da se bo zato potrudil, da iztakne kje primeren prostor za to poslovilno slavnost. Na vsak način bo vse člane pravočasno obvestil.

Vtem je prišla gospa Heller: »Zdaj pa pridite jest! Danes je kava s smetano. Če pa hočete po malici še tukaj ostati, pa seveda lahko!«

Med jedjo in veselim smehom so med mnogimi predlogi ustanovili novo društvo, tokrat brez Mirka. Poiskali so mu tudi ime: »Zvestoba«. Tudi Rozvita naj bi bila članica in sicer kot zunanja članica.

Mirko je imel tokrat čudovito srečo. Ze drugi dan po sestanku je srečal v mestu grofa Dernburga. Ta se je prijazno ustavljal in povprašal:

Seja goriškega občinskega sveta

V petek, 12. t.m. je goriški občinski svet razpravljal o pestrem dnevnem redu, ki ga je tudi izžiral in s tem rešil okoli petdeset zadev.

Med drugim je svet odobril sklep odobora, da občina nakaže 131.464.000 lir občinskemu podjetju (Aziende municipalizzate), da jih porabi za nakup 12 avtobusov Fiat. Tako upamo, da se bomo v kratkem vozili po mestu v novih avtobusih, saj jih čakamo že nekaj let. Z drugim sklepom, ki ga je svet potrdil, bo najela občina 14 milijonov lir posojila za ureditev vrtcev v ulici Codelli in iz Standreža. Prej so mislili, da bodo v ta namen potrebovali 25 milijonov.

Odbornik dr. Bratina je na seji poročal o sklepu za spremembo davčne odmere za industrijske in trgovske obrate ter za proste poklice. Svet je sklep potrdil. Svet je potrdil tudi sklep, ki daje odboru na razpolago 55.000 lir, s katerimi sme kupiti eno sliko od skupne razstave jugoslovanskih slikarjev, ki je bila v našem mestu.

Nato je svet imenoval preglednike občinskega proračuna za leto 1967, med temi tudi prof. Andreja Bratuža. Dr. Sfiligoja pa je svet imenoval za člana treh preglednikov obračuna občinskih podjetij (Aziende municipalizzate).

Povedati moramo še, da sta svet in odbor sprejela predlog načelnikov skupin občinskega sveta, tudi skupine slovenskih svetovalcev, s katerim predočujejo občinski upravi obupni položaj stavb v ulici Ascoli in zahtevajo nujno prezidavo tistih hiš, ki so skoro na tem, da se poderejo. Te dolge in važne seje so se udeležili vsi trije svetovalci Slovenske liste.

Čipkarska razstava v Doberdolu

«Piccolo» je 6. t.m. poročal o hvalevredni čipkarski razstavi v Doberdolu. Doberdobe pa je presenetila vest, da je bila namesto župana na otvoritvi njegova žena, ki je le začasna občinska uradnica. Ali ni imel župan nobenega odbornika ali pa občinskega svetovalca, katerega bi pooblastil, da na otvoritvi zastopa občino?

Svoječasno, to je tudi treba poudariti, se je župan celo upiral dati na razpolago prostor za čipkarsko šolo. Pri dobri volji, ki bi jo bila morala občinska uprava pokazati, bi danes lahko imeli v Doberdolu krasno poslopje za to šolo.

Učiteljski usposobljenostni izpit

V poletnem roku sta izdelali Blasi Kazimir in Sever Vanda. Pet dijakov ima popravni izpit. Ena dijakinja je bila zavržena.

Akcija za ustanovitev strokovne šole

Goriški državni poslanec Marocco je sporočil, da se je skupaj s tržaškim poslancom Belicjem zanimal v Rimu za zadevo ustanovitve slovenske strokovne šole v Gorici. Goriško pokrajinsko tajništvo je namreč dalo Maroccu nalogo, da vzame zadevo v roke; pred volitvami so se demokratizirani pismo obvezali SDZ, da bodo

skušali doseči uresničitev ustanovitve šole. Marocco je stopil v stik s poslanikom Pompei-jem od zunanjega ministristva, da se doseže pri zunanjem ministru Mediciju ukinitve znane ovire: reciprociteta z italijansko manjšino v Jugoslaviji in vključitev Goriške v Memorandum. Dejal je, da bo skušal zadevo pospešiti, da bi tako v primeru ugodne rešitve prišlo do ustanovitve šole že v šolskem letu 1968/69.

Z občinske seje v Doberdolu

Na zadnji seji občinskega sveta so med drugim razpravljali tudi o javnih delih, predvsem o kanalizaciji po vasi. Svoječasno so svetovalci Slovenske liste povedali, da je potrebno najprej sestaviti splošen načrt glede kanalizacije, toda večina tega ni hotela slišati in odbor je poslal naprej le delni načrt. Tega pa deželna uprava ne more odobriti, dokler ji županstvo ne pošlje splošnega.

Zopet se mora komunistična občinska uprava prepričati, da opozicijski svetovalci svetujejo stvarno, pošteno in pravočasno in ne samo zaradi opozicije. Gospod župan pa naj se enkrat prepriča, da imajo vsi svetovalci, tudi opozicijski, pravico govoriti na seji izžrno, zato je vsaka prekinitve govora od njegove strani kršitev pravila demokracije in pravice občinskega svetovalca!

Glede odslovljenega cestarja Jarca izgleda, da misli občinski odbor utemeljiti odslovlitev s trditvijo, da je bil Jarc večkrat opomnjen. Zato, pravijo, so odslovlili njega, ki je invalid in mlad, in odbržali na delu Čadeža, ki je že v letih. Toda občinska uprava ne more dokazati z nobenim pismenim aktom, da bi bil g. Jarc kdaj opomnjen, saj ga res nikoli nihče ni grajal zaradi kakšnega prekrška. Zadevo ima zdaj v pregledu nadzorni odbor.

Po dolgem času so svetovalci vendarle prejeli prepis sklepa občinskega sveta o programu turističnega cest. Zahtevati pa so ga morali preko nadzornega odbora. Župan se pred nadzornim odborom opravičuje, češ da se manjšinska svetovalca dvakrat zaporedoma nista jasno izrazila, kaj hočeta, ko sta zahtevala prepis sklepa! Izgleda tudi, da občina ni poslala sklepa pokrajinski upravi, ki je končno pristojna da sestavi program.

Novi slovenski doktorji

Na leposlovni fakulteti tržaške univerze je pred kratkim doktoriral g. Marijan Bednarik, ki poučuje na slovenskem učiteljskem v Gorici. Na ekonomski fakulteti je pred dnevi prav tako doktoriral iz delovnega prava gđ. Nadja Bertossi. Čestitamo!

V torek, 16. t.m. je dosegla doktorski naslov iz farmaceutike gđ. Metka Kacin. Nova doktorica se je vsa leta aktivno udeleževala v goriškem SKAD-u in zato ji člani ter prijatelji čestitajo ter želijo obilo uspeha na novem poklicnem področju.

Cestitkam se pridružuje tudi naš list!

Gradile se bodo turistične ceste

Na zadnji seji goriškega pokrajinskega sveta, ki se je vršila pretekli ponedeljek, so bile na dnevnem redu predvsem odobritev načrtov za različne turistične ceste. Nekatere od teh zanimajo tudi slovenske občine, tako npr. Sv. Mihael (vojni muzej - Vrh - Cotiči - Martinščina); Doberdole - ob jezeru - Jamlje; Pevna - Štmaver.

Hitro ureditev teh cest je predlagal predstavnik SDZ prof. Kraner že med razpravo o pokrajinskem proračunu dne 19. junija. Pokrajinski odbor je takoj na naslednji seji odobril načrte. Ko je sedaj odobritev potrdil tudi pokrajinski svet, je končana formalno-pravna plat in začelo se bo z deli.

Glede turistične ceste Vrh - Cotiči - Martinščina je prof. Kraner pripomnil, da je načrt nepopoln in ne odgovarja ne potrebam prebivalstva in ne interesom turistov. Namesto da bo asfaltirana vsa pot od Vrhov do križišča ceste Devetaki - Doberdole, bo ostal zadnji del, kakih 1500 metrov, neasfaltiran, kajti načrt predvideva samo asfaltiranje zgornjega odseka, ker kmalu za Cotiči zavije proti Martinščini. Taka zamisel je nesmiselna in brez pomena tako za Vrhove kot za turiste. Vrhovci potrebujejo asfaltirano pot do Doberdole in do Devetakov, ne pa do Mar-

tinščine. Tako se bodo morali še vedno voziti po delu luknjaste, prašne in blatne ceste, ali pa bodo morali delati velikanski in nesmiselni ovinek čez Martinščino, če bodo hoteli iti po lepici cesti v Doberdole.

Prof. Kranerju je takoj odgovoril predsednik Chientaroli. Načrt za cesto je tak zato, ker ni pristojna občina zaspila, da bi bila asfaltirana vsa pot. To je namreč pravno last doberdolske občine, dejansko pa jo uporabljajo Vrhovci, ki spadajo v sovodenjsko občino. Doberdolska občina ceste ni vključila v seznam, ker je ne zanima; sovodenjska občina pa je ni mogla vključiti, čeprav jo je hotela, ker ni njena last.

Treba je, je zaključil predsednik, da občini najdeta dogovorno primerno rešitev in potem pristojna občina zaspri za ureditev celotne ceste.

Na seji je bil tudi sprejet odstop odbornika za finance Marocco, ker je postal državni poslanec. Na njegovo mesto je bil izvoljen demokristijan Perissin.

Končno je svet odobril oziroma pooblastil odbor, da začne s pripravami za nova dela v goriški umobolnici v višini 950 milijonov lir: zgraditev novega centralnega poslopja in preureditev že obstoječih.

Iz Jugoslavije

Letošnji hrvaški novomašniki

«Glas koncila» prinaša poročilo o letošnjih novomašnikih na Hrvaškem. Zagreb ima letos 33 novomašnikov, Djakovo 21, Split 11, Sarajevo 10, Makarska 7, Zadar 4, Reka 2 in Osijek 2 — skupno 90 novomašnikov. Če prištejemo še slovenske novomašnike, je bilo letos v Jugoslaviji 130 novomašnikov. Število verjetno še ni dokončno. Hvala Bogu za tako bogato žetev.

Nova samostojna škofija

Poročali smo že, da je Subotica postala samostojna škofija; doslej je bila le apostolska administratura. Dne 30. junija so bile v Subotici velike slovesnosti ob uradni proglasitvi samostojne škofije. Zbralo se je nad 20.000 ljudi, 22 škofov in nad sto duhovnikov. Iz Rima je prišel kardinal Šeper. Zanimivo je, da so ob Šeperjevem prihodu zvonili vsi zvonovi v škofiji. Ob petih popoldne so somaševali vsi škofje. Pred sv. mašo je apostolski delegat msgr. Cagna prebral uradno besedilo o samostojnosti nove škofije. Subotica ima samostojno bogoslovje. 29. junija so bili posvečeni trije novomašniki. Novi samostojni škofiji želimo bogato versko življenje.

RADIO TRST A

Sporod od 21. do 27. julija 1968

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.
Nedelja: 8.00 Koledar. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.00 Sciasciov godalni orkester. 11.15 Oddaja za najmlajše: Lantieri-Benedetti »Naskok na gorske velikane«. (2) »Osvojitev Mont Blanca«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Za vsakogar nekaj. 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.55 Ferrari »Prozaična vsakdanost«, igra v petih dejanjih. 18.30 Iz pesniških gajev: Kravos »Anton Podbevšek«. 19.15 Sedem dni v svetu. 19.30 Revija zborov SPZ iz Trsta. 20.30 Zabavali vas bodo Lefevrov orkester, pevka Berti in ansambel »Los Marimbos«. 21.00 Operetne melodije. 22.10 Zabavna glasba.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Saksfonist Getz. 12.10 »Poletna srečanja«. 18.00 Poje Padovanski polifonski oktet. 18.30 Iz Schumannovega in Brittanovega opusa. 19.30 Vodeb: S Plečnikom po Italiji (4) »Novo leto v Firencah«. 20.35 Ansambel »The Ventures«. 20.50 Zgodbe prve svetovne vojne: J. Tavčar: »Giani Stuparich«. 21.10 Dvajset minut popevk. 21.50 Tamburaški ansambli. 22.05 Zabavna glasba.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Iz slovenske folklorje: Rehar »Naši n'vici židan trak«. 12.30 Za vsakogar nekaj. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Jež: »Italijanska po radiu«. 18.55 Bayjev orkester. 19.10 Lovrečič: »Plošče za vas«. 20.35 Verdi: »La Traviata«, opera v 3 dejanjih.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Kalan: »Pomenek s poslušavkami«. 12.20 Za vsakogar nekaj. 17.00 Pacchiorijev ansambel. 18.30 Kumer: »Ljudske pesmi«. 18.55 Domnerusov orkester. 19.10 Lupinc: »Higiena in zdravje«. 20.35 Simfonični orkester.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 I. Tavčar: Visoška kronika (8) »Agata pred sodiščem«. 12.45 Za vsakogar nekaj. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Orkester Bevilacqua. 17.20 Jež: »Italijanska po radiu«. 18.00 Ansambel »Dalmacija«. 19.10 »Otroci na počitnicah«. 19.30 Priljubljene melodije. 20.35 Verga: »Cavalleria rusticana«. enodejanska. 21.05 Motivi dveh Amerik. 21.55 Skladbe davnih dob. 22.05 Zabavna glasba.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Kitarista Sables in Escudero. 12.10 Penko: »Gospodinja nakupuje«. 17.00 Boschettijev trio. 18.00 »Beri, beri, rožmarin zeleni«. 18.55 Davisojazzovski kvintet. 19.20 Priljubljene melodije. 20.50 Koncert operne glasbe. 21.35 Tommasi pri klavirju in elektr. orglah. 22.05 Zabavna glasba.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Na električno harmoniko igra Bonzagni. 12.10 »Iz beležnice fotoreporterja Magajne«. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 16.10 Reismanov orkester. 16.45 Karakteristični ansambli. 17.40 Otrokov pravljični svet: J. in W. Grimm: »Mizica, pogrn se!«. 18.05 Vodopivčeve pesmi. 19.10 »Poletna srečanja«. 19.20 Zabavni ansambli na Radiu Trst. 20.35 Teden v Italiji. 20.45 I. Tavčar: Visoška kronika (9) »Izdor se vrne«. 21.30 Za prijeten konec tedna.

Š P R T

Odbojka. Tekmovanje v Serie D se je končalo. Vendar končna lestvica še ni znana, ker se morajo odigrati še nekatere zaostale tekme.

Lahka atletika. Preteklo soboto in nedeljo so se nekateri atleti udeležili deželnega prvenstva kategorije Juniores. Silvano Komauli je dosegel v skoku v daljavo 5.48 m (njegov najboljši rezultat pa je 6.10 m).

Prihodnje tekme se bodo vršile v soboto in nedeljo v Vidmu za kategorijo »Allievi«. V soboto naj se zberejo na železniški postaji v Gorici ob 15.15 naslednji tekmovalci: Peter Spacapan, Mermolja, Suligoj Aleksander. Suligoj Bruno, Frandolič. V nedeljo 21. t.m. pa naj pridejo na postajo ob 6.50 naslednji atleti: Nenci, Frandolič, Spacapan P., Suligoj A., Suligoj B., Tomazič.

Juniorji bodo tekmovali v Gorici v nedeljo 21. julija. Ob 8.30 naj se zberejo na stadionu naslednji: Komauli, Antonič, Resisi.

Smučanje. Član Olympije Marjan Kraner, ki pa v smučanju tekmuje za društvo CAI iz Gorice, je bil zaradi uspehov in rezultatov lanske smučarske sezone uvrščen v višjo kategorijo, tako imenovano »šesto kategorijo«. Tako je prvi in edini Goričan, ki bo prihodnje leto lahko tekmoval v višji kategoriji.

ZA KMETOVALCE

Natečaj za uporabo plastike v kmetijstvu

Zavod za uporabo plastike v kmetijstvu (Centro nazionale applicazioni materie plastiche in agricoltura, via Monteverdi 9, 20131 Milano) razpisuje natečaj za nagradami

1) za kmetovalce, ki bi prijavieli racionalne in gospodarsko upravičene načine uporabe plastike v kateri koli panogi kmetijstva (npr. za rastlinjake, pokrivanje rastlin, pokrivanje obdelane zemlje, obrambo proti toči ali vetru, za namakanje, za odvajanje vode, za oblaganje dna v jezercih in kanalih, v čebelarstvu, kokošjerji, kletarstvu, mlekarstvu in sirsarstvu, pri pakiranju sadja in zelenjave za trg, pri kisanju krme itd.). V ta namen so določili kot prvo nagrado znesek enega milijona lir in še po pet nagrad v višini od 500.000 do 100.000 lir za vsako sledečih področij: cvetličarstvo, drevnate kulture, zelenjadarstvo in ostale panoge kmetijstva. Kmetovalci, ki se želijo udeležiti natečaja, naj vložijo prijave na gornji naslov najkasneje do 31. decembra 1970;

2) za industrijska podjetja, ki izdelujejo plastiko ali plastične predmete in za tehnike, ki bi prijavieli nove snovi odn. izdelke, odlične za uporabo v kmetijstvu in še niso stavljeni v prodajo ter vse, kar bi bilo koristno za njihovo uporabo. Zanje so razpisane sledeče nagrade: srebrni pokal, dve zlati in štiri srebrne medalje.

Industrijska podjetja in tehniki naj svoje predloge pošljejo na gornji naslov najkasneje do 30. septembra 1970.

Ekumensko potovanje tržaškega škofa

Tržaški škof msgr. Santin je v sredo 10. julija z ladjo odpotoval na obisk k carigrajskemu patriarhu Atenagori. Je to ekumensko potovanje, ker se ga udeležuje skupina katoličanov in skupina pravoslavni Grkov iz Trsta. Grško skupino vodi arhimandrit Agathangelos, predsednik grške verske skupnosti v Trstu. Potovanje bo trajalo do 22. julija.

OBVESTILA

Solsko skrbništvo v Trstu sporoča, da so od 15. t.m. dalje, od 10. do 12. ure dopoldne na vpogled na sedežu državnih srednje šole v Trstu, ul. Frausin 14, do končne prednostne lestvice za poverjenosti in nadomestna mesta na srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom tržaške pokrajine za šolsko leto 1968/69.

Udeležencem romanja v Rim sporočamo, da so na upravi našega lista na razpolago številne fotografije, ki so bile posnete teku romanja. Interesenti si jih lahko ogledajo in kupijo pri upravni listi gđ. Zori Piščanc. Cena fotografijam manjšega formata je 50 lir, večjega pa 250 lir.

Zahvala

Ob zaključku 4. tabora slovenske zamejske mladine se Slovensko katoliško akademsko društvo v Gorici iskreno in toplo zahvaluje vsem, ki so pomagali na kateri koli način pri organizaciji tabora in vsem nastopajočim skupinam na sobotnem kulturnem večeru ter na nedeljski priložnosti v Steverjanu.

ODBOR SKAD

DAROVI:

Za Marijin dom v ul. Risorta v Trstu N. N. 50.000 lir, V. P. 142.000, družina Šilj, Avstralija, 15.800 lir, Trinko Marija 5.000, Polla Dora 10.000, Semoli Viktorija 1.000 lir, P. J. 10.000, Lazar Roza 9.000 lir, M. M. 25.000 lir, N. N. 5.000 lir, od prodanih darovanih predmetov 180.500 lir, Ornhen Ivanka 50.000 lir, N. N. 5.000, K. C. 2.000 lir, R. B. 1.000 lir, F. R. 1.000 lir, R. C. 1.000 lir, G. J. 1.000 lir, B. J. 2.000 lir, M. P. 3.000 lir, T. F. 5.000 lir, T. 200 lir, N. N. 100.000 lir, A. N. 10.000 lir, Jerič Marija 25.000, P. M. 30.000 lir in N. N. 103.000 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: 7. julija nas je zapustila naša draga teta Ivanka Terčon. V počastitev njenega spomina daruje družina Terčon iz Slivnice 5.000 lir, namesto cvetja na grob Guština Grudca Mavhinja 1.000 lir; Avber Marija 3.000 lir. *Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, pokojnim pa daj večni pokoj!*

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca trgovski L. 70, osmrtnice L. 100, več 80 davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: *msgr. dr. Fr. Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Kakor lani, je tudi letos že v polnem teku razprodaja listkov II. loterije v korist župnijskega oratorija (dvorane) v Doberdolu. Med 25 dobinki so posebno vredni: dva naslonjača z raztegljivim divanom temnozeleno barve z mizico (1. dobitek). Pravi biser tehnike je moderni registrator »Philips« na baterije, katerega vrednost je 56.000 lir (2. dobitek). Gospodinjam bo danes zelo služil velik in priročen električni snazilec (lucidatrice, 4. dobitek), pa tudi električna pripravna za »bišček« (21. dobitek), jedilni pribor (japonske izdelave), pet modernih posod (Egizla), krasen lestenec za na zid; pa tudi rdeča preproga za salon, turistični kovček »Piknik« za štiri osebe, veliko stojalo-luč za salon. Poznavalci lepote bodo zadovoljni z umetniško sliko »Krasa«, ki je delo našega priznanega umetnika Andreja Kosiča; pa tudi z izvrvnim delom Križanega (ferro battuto) goriškega mojstra Lipizerja. Ob umetnihi bosta lahko v ponos vsaki, še tako moderni družini. Mladina ima na loteriji »Graziello«, »Mangiadischi«, radijski tranzistor, gumijasti čolnček, električni brivski aparat »Philips«, moderen plinski vžigalnik za cigarete, nalivno pero »Pellikano«, nogometno žogo, gramofonske plošče itd. Vsi dobinki so novi in odlični izdelave. Vrednost dobitkov je 350.000 lir. »Morda se sreča letos TEBI smeje, zato le kupi srečke, da se jezil ne boš kasneje! Sicer pa loterija je za dobro stvar! Bog plačaj ti za vsaki dar! Zrebanje bo po končani Marijini procesiji v nedeljo 4. avgusta okrog 10. ure zvečer. — Na veselo svidenje!